

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет іноземної філології

*До 300-річчя з Дня народження
Григорія Савича Сковороди*

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ЛІНГВОДИДАКТИКИ**

**Збірник наукових статей здобувачів вищої освіти
факультету іноземної філології
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди**

Випуск 4

Електронне видання

Харків – 2022

УДК 81'243
ББК 81.2
А 43

Редакційна колегія:

Подуфалова Т. В., канд. філол. наук, доцент, доц. каф. практики англ. усного і писемного мовлення, координатор з наук. роботи ф-ту іноземної філології (**головний редактор**); **Невська Ю. В.**, канд. філол. наук, доцент, доц. каф. англ. фонетики і граматики (**заст. головного редактора, відп. секретар**); **Князь Г. О.**, канд. філол. наук, доцент, декан ф-ту іноземної філології; **Кононова Ж. О.**, канд. філол. наук, доцент, доц. каф. англ. філології; **Кошечкіна Т. М.**, канд. пед. наук, доцент, доц. каф. нім. і романської філології; **Левченко Я. Е.**, докт. пед. наук, професор, проф. каф. англ. філології; **Перевозчикова К. А.**, голова СНТ ф-ту іноземної філології.

А 43 Актуальні проблеми іноземної філології і лінгводидактики [Електронне видання]: Збірник наукових статей здобувачів вищої освіти факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Вип. 4. 359 с.

У збірнику представлено наукові статті здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

УДК 81'243
ББК 81.2

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 11 від 16.11.2022 р.)

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2022

Петрушова Катерина. Типи адаптування англомовних автентичних текстів для читання у 10 класі	226
Пономаренко Денис. Мовна характеристика персонажа	229
Пономарьова Катерина. Роль уваги в оволодінні учнями старшої школи вміннями читання	233
Рождкова Катерина. Особливості перекладу фінансово-економічних багатокomпонентних термінів	236
Роман Тетяна. Екфрасис як літературне явище	241
Роменко Ірина. Сленгові одиниці на позначення представників чоловічої статі	245
Рудь Ганна. Когнітивні механізми метафор зі значенням мовленнєвої діяльності в сучасній англійській мові	248
Селіверстова Ірина. Прийоми підвищення концентрації уваги учнів старшої школи під час аудіювання	251
Siyi, Ying. Semantic Composition of English Compound Words	254
Сінько Олена. Гендерні стереотипи в англійській фразеології	257
Скирта Владислав. Потракткування модальності в сучасній лінгвістиці	262
Смелова Наталія. Підходи до вивчення політичного дискурсу в сучасному мовознавстві	265
Собченко Тетяна. Семантичні особливості англомовних лексичних номінацій ювелірних прикрас (на матеріалі сучасних словників)	268
Сорокіна Вікторія. Концепт НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ в англомовному дискурсі	275
Соснівська Анна. Різні аспекти та роль шлюбу в романі Джейн Остін «Емма»	278
Татарінова Марія. Мотивація й функціонування поетонімів у циклі романів С. Коллінз «Голодні Ігри»	283
Телевна Дар'я. Конструювання ідентичності франта в англійському драматичному дискурсі XVII століття	286
Тищенко Ірина. Образність у туристичному рекламному дискурсі	290
Ткачов Артем. Функціонально-стилістичні особливості спортивного медіадискурсу (на матеріалах коментарів до автоперегонів «Формула 1») ...	294
Ткачова Наталія. Вираження комунікативної агресії в політичному дискурсі (на матеріалах виступів Дональда Трампа)	298
Томашевська Олена. Телескопія на сучасному етапі розвитку лінгвістики ...	302

7. Wilde O. The Picture of Dorian Gray. URL: [https:// liteka.ru/ english/ library/48-the-picture-of-dorian-gray](https://liteka.ru/english/library/48-the-picture-of-dorian-gray) (viewed 12 September, 2022).

СЛЕНГОВІ ОДИНИЦІ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ

Ірина РОМЕНКО

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент М. О. Яценко

Стаття розглядає англomовні сленгові одиниці на позначення представників чоловічої статі в таксономічному аспекті. Аналіз гендерно-маркованих одиниць на позначення представників чоловічої статі дозволив виявити 5 тематичних груп номінацій.

Ключові слова: сленг, номінації, гендер.

The article considers English slang units to denote males in the taxonomic aspect. The analysis of gender-marked slang units to denote males allowed to distinguish 5 thematic groups.

Key words: slang, nominations, gender.

Соціальна варіативність мовлення, специфіка використання мови представниками різних вікових та соціальних груп перебуває у ракурсі постійних лінгвістичних пошуків. Крім того, останнім часом особливий інтерес для лінгвістів становить гендерна ідентифікація індивіда, що формується під впливом гендерних еталонів і стереотипів. Це зумовлює **актуальність** цього дослідження, **об'єктом** якого є сленгові одиниці на позначення представників чоловічої статі, **предметом** – їхня семантична та лексико-стилістична класифікація.

Методологічною основою роботи є фундаментальні дослідження сленгу на матеріалі різних мов (Я. Андроутсополос, Ю. Бенеке, Е.М. Береговська, Г. Генне, В.Д. Дєвкін, Г. Еман, У. Лабов, В.М. Мокієнко, Ю.М. Нікітіна, Є. Нойланд, Е. Партрідж, С. Пиркало, О.Ю. Романов, С. Ромейн, Л.О. Ставицька, П. Шлобінський, Ж. Шпрекельс, В.В. Хімік), гендерного чинника у мові (А.В. Кириліна, А.П. Мартинюк, О. Горошко); анекдоту як гумористичного жанру малої форми. Методологічна база дослідження уможливорює використання методу лексикографічного аналізу словникових дефініцій, методу суцільної вибірки, лінгвостатистичних методів, методу контекстуально-інтерпретаційного аналізу.

За робочу дефініцію сленгу визначаємо його трактування як відносно стабільного для певного періоду, широко розповсюдженого та загальнозрозумілого пласту нелітературної лексики і фразеології в середовищі живої розмовної мови, вельми неоднорідного за своїм генетичним складом та ступенем наближення до літературної мови, що має яскраво виражений емоційно-експресивний оцінний характер, що часто є протестом — насмішкою

над соціальними, етичними, естетичними, мовними та іншими умовностями й авторитетами [1].

Аналіз здійснюється на підставі словників сленгу www.oxforddictionaries.com та www.urbandictionary.com. Методом суцільної вибірки виокремлено 24 одиниці аналізу. Розгляд гендерно маркованих сленгових одиниць на позначення представників чоловічої статі дозволив виокремити такі їх угруповання:

1. *Назви особи чоловічої статі за віком, а також за віком у поєднанні з іншими характеристиками:*

1) *long beard* – дід, людина похилого віку; типовий вигляд людини похилого віку. Це одна з найперших ознак, котрі спадають на думку, описуючи літню людину. Номінація побудована на метонімії;

2) *springald* – молодий чоловік, юнак; цей архаїзм (слово, вираз, граматична форма, які застаріли й вийшли з загального вжитку) було взято в англійській мові з часів середньовіччя. Протягом англо-французької війни катапульти були одним із важливіших засобів нападу на ворожі замки. Саме ця сленгові одиниця у наш час використовується для опису молодого юнака;

3) *ancient* – старий чоловік; типова ознака чоловіка або людини похилого віку;

4) *boy wonder* – молодий чоловік, що відзначається винятковою талановитістю. Походить від німецького *Wunderkind*;

2. *Назви особи чоловічої статі за темпераментом, психічними та генетично зумовленими схильностями:*

5) *Mary* – слабкий, жінкоподібний чоловік. *Mary Kay* – одна з найвідоміших косметичних компаній світу. Усі жінки прагнуть досягнути тендітного дотику лагідних кремів, та покращити природний стан своєї шкіри. Навіть чоловіки користуються усілякими косметичними засобами щоб виглядати якомога краще. Саме це ім'я було взяте для того, щоб описати жіноподібного чоловіка;

6) *ram* – сексуально агресивний чоловік; взагалі баран славетний своєю неймовірною упертістю. Теж саме можна сказати про знак зодіаку «овен». Чоловіки, котрі народилися під цим знаком вперті та можуть проявляти агресію;

7) *puff* – гомосексуаліст; походить з німецького та означає дім розпусти;

8) *Beauclerc* – гарний учений. Генріх I, був дуже прославлений завдяки гарній освіті, означає "добре обізнаний". Номінація є прикладом антономазії – різновиду метонімії, побудованої на вживанні власного імені замість загального; стилістичний засіб оцінної експресії, що досягається заміною власної назви описовим зворотом;

9) *the Merciless Doctor* – жорстокий чоловік. Джон Хайгтон, англійський хірург, відомий жорстокими фізіологічними експериментами;

3. *Назви особи чоловічої статі за фізичним, фізіологічним станом:*

10) *King Kong* – чоловік надзвичайної сили або зросту; якщо згадати старий класичний фільм про красуню та чудовисько, то на думку одразу приходиться «Кінг Конг». Сама назва цього фільму дає зрозуміти, що дійова особа буде

наймовірніше могутня та велична. Саме тому King Kong, який і є головною особою цієї картини, став символом мужності чоловіків;

11) *Tom Thumb* – невеликий на зріст чоловік або хлопець; цей термін походить від відомого карлика 19 сторіччя Чарльза Стратома, який виступав під псевдонімом генерал Том-Там (антономазія);

12) *hoddy-doddy* – невисокий, але кременний чоловік; історія цієї одиниці полягає у старому телевізійному шоу для дітей. Дійова особа була лялька-маріонетка, зріст якої сягав до одного метру. Зовні лялька виглядала як велика дитина з великими плечима;

13) *Gorilla* – чоловік міцної будови. Усім відомо, що саме горила є однією з найсильніших тварин. Саме ця назва була обрана, щоб дати загальну характеристику сильної людини чоловічої статі. Номінація побудована на метафорі;

14) *Beefy* – чоловік міцної будови. Значення цієї сленгової одиниці походить від назви м'ясного продукту – яловичина або від назви тварини – бик;

15) *the Long Fellow* – високий чоловік. Йм'я американського поета свого часу. Видатний своїми довгими поемами. Саме цьому дефеніція цього сленгу була використана як опис високої людини.

4. Назви особи чоловічої статі за станом здоров'я:

16) *titman* – чоловік, що має фізичні або розумові вади;

17) *Koschei* – худий, хворобливий старий чоловік. Ця назва походить з дитячих казок про нечисту силу, котра описана як худа, тоща подоба лицаря у старих обладунках. Номінація є прикладом антономазії.

5. Назви особи чоловічої статі за зовнішньою привабливістю або непривабливістю:

18) *Adonis* – красивий, привабливий молодий чоловік; Цей термін походить з грецької міфології. Адоніс уособлював відродження природи у весні. Був дуже привабливим та жвавим юнаком. Номінація є прикладом антономазії.

19) *Valentino* – привабливий чоловік, що має романтичний вигляд. Саме Валентино Гаравані є засновником одного з самих успішних домів моди усіх часів. Цей талановитий кутюр'є славиться своїм гарним виглядом незважаючи на те, що йому вже 80 років. Завдяки йому, його ім'я використовується щоб описати справжнього коханця. Номінація є прикладом антономазії;

20) *baboon* – непривабливий або грубий чоловік чи хлопець; усім відомо, що павіани славляться своїм нестриманим та грубим характером серед усіх мавп. У підґрунті номінації лежить метафора;

21) *whitebeard* – старий чоловік із сивою бородою; Типаж літнього чоловіка – це, звичайно, його сивенька борода. Тому саме цей термін вживається щоб описати стару людину. Номінація побудована на метонімічному переосмисленні.

6. Назви особи чоловічої статі за зовнішнім виглядом, за одягом:

22) *saga boy* – гарно одягнений чоловік; теж саме що і Play Boy. Походить від назви популярного чоловічого журналу. Мається на увазі стильна та вишикувана людина;

23) *tatterdemalion* – бідно одягнений чоловік; вживається як прикметник, щоб описати щось старе або дуже подряпане та рване. Як іменник може стати номінацією, описуючи жебрака, або людину, котра носить старі, рвані речі;

24) *Parrotface* – комедіант. Як правило, папуги одні з найкольоровіших птахів. Їх оперення має різнобарвні відтінки. Саме тому ця номінація була обрана для того, щоб описати коміка або клоуна. Клоун, як правило, гримерує себе у яскраві кольори. Поширене вживання цього терміну присвячене Фреді Девісу - Британському комедіанту, завдяки його зовнішності й манері говорити. У підґрунті номінації лежить метафора.

Таким чином, було досліджено 24 сленгові номінації на позначення представників чоловічої статі. Було зроблено аналіз їхнього походження. Класифікація гендерно маркованих сленгових одиниць дала змогу проаналізувати чоловічі властивості, виражені через сленг. Усі сленгові одиниці були класифіковані за зовнішнім виглядом чоловіка, одягом, віком, особистими характеристиками, фізіологічним, фізичним, психічним станом, вадами здоров'я, темпераментом та генетичним принципом.

Література

1. Ставицька Л. Про взаємодію жаргону і сленгу. *Українська мова та література*. 2000. № 15. С.7-8.

КОГНІТИВНІ МЕХАНІЗМИ МЕТАФОР ЗІ ЗНАЧЕННЯМ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Ганна РУДЬ

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент В. А. Борисов

У статті прокоментовано підходи до виокремлення когнітивних підстав метафори (етимологічний аналіз, лексичне тлумачення, фреймовий аналіз). Здійснено аналіз лексико-фразеологічного корпусу одиниць, що беруть участь у мовному вираженні метафор зі значенням мовленнєвої діяльності.

Ключові слова: метафора, когнітивна метафора, мовленнєва діяльність, концепт, фрейм.

The article comments on the approaches to distinguishing the cognitive bases of metaphor (etymological analysis, lexical interpretation, frame analysis). The analysis of the identification of the lexical and phraseological corpus of units involved in the linguistic expression of metaphors with the meaning of speech activity is given.

Key words: metaphor, cognitive metaphor, speech activity, concept, frame.

У сучасній лінгвістиці інтерес до метафори не згасає у зв'язку із обговоренням проблем семантичної правильності речення і виокремлення різних типів відхилень від норми. Відмінною рисою метафори є її значення в розвиткові мови, мовлення і культури загалом. Це пов'язано з формуванням метафори під впливом сучасних джерел знань та інформації, використанням метафори у визначенні об'єктів досягнень людства в різних галузях. Вивченням метафори